

Hans ten Berge: Deltaplan voor duurzame energie

Het gaat goed met duurzaamheid in Nederland. Dat is een van de boodschappen van staatssecretaris Pieter van Geel van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Water, bodem en lucht zijn in ons land de laatste jaren verbeterd. Daarmee is het laaghangende fruit geoogst. Nu is het tijd voor het grote werk: klimaatverandering, biodiversiteit en luchtkwaliteit. De hamvraag: is Nederland klaar hiervoor? Tegen deze achtergrond vond de afgelopen maanden een debatreeks over de vernieuwing van het milieubeleid plaats onder de titel 'Klaar voor de toekomst?'.

Van Geel wil het Nederlandse milieubeleid met zijn Toekomstagenda Milieu nieuwe impulsen geven. Hij geeft terecht aan dat hij met burgers en bedrijven wil werken aan een nieuw draagvlak voor milieubeleid. Een eenvoudig en kosteneffectief milieubeleid. Dat milieu niet als kostenpost ziet, maar als kans in de transitie naar een duurzame samenleving. Duurzame innovaties bieden daarbij kansen om economische groei en een betere milieukwaliteit samen te laten gaan. Ik deel zijn visie volledig, maar zet op dit moment grote vraagtekens bij het realiteitsgehalte van zijn ambities.

Als het gaat om duurzaamheid, is Nederland dan klaar voor de toekomst? De realiteit is dat we op het gebied van duurzaam de afgelopen jaren veel kansen aan onze neus voorbij hebben laten gaan. Of liever gezegd: uit onze handen hebben laten vallen. Hadden we 10 à 15 jaar geleden internationaal nog een leidende positie op het gebied van duurzame energie. Inmiddels zijn we alle kennis en bedrijvigheid verloren aan omliggende landen. De duurzame energiesector in Duitsland biedt op dit moment werk aan ruim 130.000 mensen. Wereldwijd neemt de vraag naar techniek en knowhow voor duurzame energie verder toe. Hier liggen grote kansen voor Duitsland. Nederland heeft voorlopig het nakijken.

Dit geldt niet alleen voor duurzame technologieën als windenergie. Duurzame innovatieve kansen nemen voor Nederland in het algemeen steeds verder af. Belangrijke oorzaak is het onbetrouwbare en onbestendige investeringsklimaat in Nederland. Buitenlandse investeerders in duurzaamheid blijven liever weg uit onze polder. Recent onderzoek naar het investeringsklimaat voor duurzame energie in de Europese Unie bevestigt dit. Nederland neemt slechts een magere achtste plaats in; achter landen als Spanje, UK, Duitsland, Frankrijk, Portugal en Ierland.

De internationale Environmental Performance Index (EPI), die landen wereldwijd beoordeelt op milieuprestaties als lucht- en waterkwaliteit, biodiversiteit en duurzame energie, geeft helemaal een verontrustend beeld. Nederland is op nummer 27 één van hekkensluiters in de Europese Unie. Hiermee is Nederland de vieze man van Europa geworden, zo stelde onlangs de Wageningse hoogleraar Gert Spaargaren.

Duurzaam: kans of bedreiging? Koploper of achterblijver? De harde realiteit is dat we op het gebied van duurzaam de aansluiting dreigen te gaan missen. Terwijl we onze koppositie hebben verspeeld, glijden we steeds verder de ranglijsten af. Daarmee wordt duurzaam voor ons een bedreiging in plaats van een kans. En gaan we in de transitie naar duurzaamheid vele miljarden verliezen in plaats van winnen.

Een inconsistent, zwabberend overheidsbeleid vormt de grootste bedreiging voor investeringen in duurzame innovaties. Duurzame innovaties vereisen een langetermijnvisie, vasthoudendheid en een lange adem. Het gaat veelal om investeringstermijnen van 10, 20 jaar of zelfs langer. Een overheid die zich laat leiden door de waan van de dag vormt de grootste barrière om duurzame innovaties van de grond te laten komen.

De komende decennia zullen onze duurzaamheidsprestaties zeer sterk worden bepaald door hoe wij met onze energievoorziening omgaan. De Nederlandse energieagenda is de afgelopen jaren vrijwel alleen gedomineerd door liberalisering, marktwerking en keuzevrijheid. Ondertussen schreeuwen voorzieningszekerheid en klimaatverandering om aandacht.

Het ontbreekt overheid en politiek op dit moment aan een strategische, integrale visie op onze toekomstige energievoorziening. Met ambitieuze doelstellingen en heldere keuzes op het gebied van duurzaamheid. Belangrijke voorwaarden voor de transitie naar een duurzame energievoorziening zijn zaken als samenwerking, consistentie, vasthoudendheid, ambitie, durf, ondernemerschap en innovatie.

Politiek, overheid, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties én energiebedrijven zullen daarom hun krachten moeten bundelen. Een duurzame krachtenbundeling om een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening voor de toekomst te kunnen veiligstellen.

De Nederlandse strijd tegen het water en de aanpak van de Deltawerken zie ik als een sterk staaltje van hoe het ook kan. Het vereist een gemeenschappelijk beeld van waar we met onze energievoorziening naar toe

willen, een routekaart met bijbehorende bouwstenen en de bereidheid om te investeren. En niet in de laatste plaats vasthoudendheid en samenwerking. Kortom: een Deltaplan voor een duurzame energievoorziening. ENECO is een van de energiebedrijven in Nederland die bereid is hiervoor de handschoen op te pakken.

In januari van dit jaar bezocht een vijftig man sterke Amerikaanse delegatie, bestaande uit politici, bestuurders, waterdeskundigen en ondernemers, onze Deltawerken. Naar aanleiding van de overstromingen in Louisiana, aangericht door de orkanen Katrina en Rita, wilden zij weten hoe Nederland de strijd tegen het water aangaat. Laten we met elkaar afspreken dat de wereld in 2050 over duurzame energie net zo veel van Nederland kan leren als onze strijd tegen het water.

Hans ten Berge is adviseur strategische en duurzame projecten van de Raad van Bestuur van ENECO Energie

Bron: duurzaamnieuws: <http://www.duurzaamnieuws.nl/>